

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 6.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
tével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatás:

Főpiac, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábrs petit
sorokint 6 krajvral
számlítanak.

Márczius 15. és április 11.

— február 26.

(a) Heves vitában vannak mostanság a törvényhozás, a törvényhatóságok és a közélet emberei. Lelkes patrióta valamennyi, azonfelül történettudók is. Azon vitatkoznak ugyanis, hogy melyik a lelkesebb hazafi és a magyar históriát melyik ismeri jobban közülök.

Két históriai dátum a vita tárgya. Mind a kettő fölötté emlékezetes fordulópontja a magyar históriának. Olyan fontos mozzanatai ezek a nemzet fejlődésének, hogy a mai Magyarországot biztos alapokra fektetett alkotmányával, szabadságának évezredekre kiterjedő garanciáival, politikai és fizikai értékével el sem lehet képzelni ennek a két napnak történeti tényei nélkül. És el sem lehetne képzelni akkor sem, ha ezen két tény közül valamelyik elmaradt volna.

Mert csak fogalom és nem igazi szabadság volna a magyar szabadság, ha az ötven év előtti márczius 15-ikén tette nem buzdulnak az ország legjobbjai és a hazafias lelkesedés tüzenél ólombetűkre nem olvasztják a nemzet sulyos rablánczait.

Valamint az alkotmánynak sem volna biztos alapja, ha az

ötven év előtti április 11-én a magyar király az 1848-iki törvényeket nem szentesítette volna.

Tessék már most megmondani, melyik a fontosabb ezen két dátum közül? Az-e, a mely forduló pontja a tulajdonképpeni szabadságnak, vagy az, a mely az alkotmánynak, a törvényes állapotnak adott felsőbb szentesítést?

A ki józanul gondolkozik és nevének tudja nevezni azokat az erőket, a melyek az állami élet fentartásának feltételei és biztosítékai, az bizonyára a szabadságban és az alkotmányban látja ezen garanciális erőket és tudja azt is, hogy a kettő csak együttvéve tökéletes.

Vajjon kisebbiti-e az egyik ünnepnek a fontosságát az, ha a másik nem kevésbé fontos évfordulót is megünnepeljük?

Ötven évnek a kegyelete nemzeti ünnepé avatta márczius 15-ét. Nincs széles ez országban az a szentségtelen kéz, a mely ki akarná tépni a történelemből azt a lapot, a melyen ennek a napnak nagy eseményeit feljegyezték.

Mitől fétnék hát azok, a kik április 11-ének megünnepelése ellen olyan hevesen tiltakoznak?

Talán attól, hogy a függetlenség és a szabadság eszméi profanizálva lesznek?

Hiszen akkor igazán kár op-

ponálni. Az igazi függetlenség gyökere a törvényben van és a függetlenség ünnepe méltó kiegyesíztést abban az ünnepben találhat csak, a melyet a magyar törvények szentesítésének emlékére ül a nemzet.

Veszedelemes dolog volna márczius tizenötödikének kedvéért kisebbíteni április tizenegyedikének nagy jelentőségét. Csak a szabadság tiszteletét gyöngítjük, ha az alkotmány tiszteletétől elvonjuk a nemzet kegyeletét.

Különben is érthetetlen dolog, hogy az ilyen ünnepeket esupa hazafiságból perhorreskálja valaki.

A multnak emlékezése gyarapítja a hazafias erőt és a lelkesedést. Mentül több olyan napra mutathat valamelyik nemzet, a melyek mind nagy nemzeti vívmányoknak az emléknappjai, annál inkább remélheti, hogy a népe hü marad multjához és ezen nagy napok szelleméhez.

A mikor tehát márczius 15-ét a hazafias lelkesedés teljes felbuzdulásával ünnepeljük, az ünnepi hangulatnak fokozása volna csak és kifejezettebb méltatása az ötven év előtt történt nagy eseményeknek, ha április 11-ének napját históriai jelentőségéhez szintén méltóan megünnepelnők.

TÁRCZA

Tömörkény István könyve.

(Jegyenék alatt.)

A magyar irodalom, mely az utóbbi időben tulnyomóan a lapok számára termel, nagy munkát végez, de inkább csak mennyiségileg. Igaz, hogy a forma, izlés, nyelv tisztult és ma szebben irnak, mint a 60-70-es években, azonban a magyar szellem nem olvadt össze a modernnel, mert minél több a modern s minél kevesebb a magyar abban, amit irnak úgy hogy a legtöbbben megírhatták volna bármely nemzet számára. Igaz, becses mű lehet az is, melynek nincs nemzeti karaktere, hanem az embert festi igaz vonásokkal. Viszont a nemzeti karakter nem gátolja, hogy a nemzeti világitásban írott művek az egész világon elterjedjenek, ha a sajátos, nemzeti burkon át a jellemek örök emberi tulajdonságait látjuk. Az orosz Puskin, Turgenjeff, Gnyegov, Tolstoj, az angol Boz Dickens, a franczia Guy de Maupassant nemzeti milieuban, szokások és erkölcsök között mutatják be az általános emberit.

Másrészt képzeletbeli, tisztán költött történeteket rajzolnak a magyar irodalomban, olyan embereket, kiket sem az író, sem más nem látott a valóságban s akár-

mily esinos, eltanult modorban is ir róluk, az olvasó nem érti meg, mi volt az író célja, nem tanult, nem nyert semmit. Az ilyen munka igazán értéktelen írás. Egy a kevesek között, kik olyan alakokat ábrázolnak, amelyek léteznek, Herczeg Ferencz. Mások, oly sokszor igazság s valódi költészet nélkül irnak, nem mutatnak rá semmire, nem fedeznek fel semmit.

Ebben az igazság nélkül szűkölködő és kozmopolita irodalmi irányban, mint a sötétségben egyszerre felbukkanó csillag, tűnt fel az ő erős egyéniségével, és eredetiségével, sajátos dus magyar nyelvvel Tömörkény István. Ő a néphez ment el nyelvet tanulni, a nép fiaihoz, kiket lenéznek, kiktől ma nem divat tanulni. Közöttük él, velük beszél, érintkezik és közvetlen, eredeti megfigyelések alapján ir.

Már gyermekkorában alkalma volt érintkezni azon város előkelőségével, hol él: Szegeddel, másrészt a szegedi tanyákon megismerkedett a magyar nép életével. A különbség szembetűnő volt. Szeged az árvíz után rohamosan átalakult modern várossá, míg körülötte a tanyákon szétszórtan lakó negyvenezer magyar megmaradt az ő egyszerű és erényei s szokásai között. Még inkább feltűnt az ellentét a gyorsan fejlődő város urhatnám közönsége és az ősi foglalkozást mivelő tanyai nép között, a mikor három évi katonáskodás után, mely időt részben

Boszniában, részben Bécsben töltötte, mint kiszolgált manipuláns őrmester, visszakerült szülővárosába. A Boszniában átélt katonai szenvedések emléke szűrődik át akkori munkáin. Poetikus, meleg, színes, megható katonai történetek ezek, beharmonatozva a humor derűjével.

Tömörkény rajongó magyar, de a szeretet nem vakítja el. Előbb, mint publicista a Szegedi Napló hasábjain igyekszik tárgyilagos meggyőző hangon, gazdag humorral, — amely nem bánt, hanem fölvilágosít és mosolyt fakaszt — kimutatni azokat a félszégeket, hibákat, a melyekbe olykor-olykor a haladás rendkívüli gyors munkájában a város sodródik.

E cikkeket, amelyek oly tökélytel vannak megírva, hogy bele lehetne tenni az olvasó könyvekbe a nemes hang, egészséges magyaros humor, őszinte jó indulat, férfias erő kedvelt olvasmányokká tette nemcsak Szeged lakossága körében, hanem a város határán túl is az egész országban; Tömörkény tehát mint hírlapíró is a legértékesebb tehetségek közé tartozik a kik valaha a magyar sajtó szolgálatában állottak.

A szépirodalmi működést már tizenhat éves korában elkezdte volt és mint huszéves ifju az ugynevezett „fiatal jeles“-ek közé tartozott.

A Debreczeni Ellenőr már a 80-as

— **A válság Ausztriában** márciusban teljes erővel kitör, ezt jövendőlik a eschek és a németek. A Gautsch-miniszterium és a Reichsrath bukását várják. Kormánykörök nem így vélekednek s Gautschnak, úgy látszik, semmi szándéka sincs lemondani, inkább lejöttek Budapestre, ő és Goluchovszki, hogy Bánffyval a delegációk összehívására nézve tárgyaljanak. Ez bizonyítja, hogy március végén és áprilisban Budapesten a közös ügyekről tárgyalni kívánnak a miniszterek delegációkkal és kvótadeputációkkal, hogy a kiegyezést május előtt bemutathassák a két országgyűlésnek. Ez előtt válságot nem akarnak csinálni. De a miniszterek terveit gyakran megghusították a pártok a parlamentekben, kivált Ausztriában és most újra kínos bizonytalanság uralkodik a Reichsrath törvényhozási képessége iránt, sőt megeshetik, hogy már az elnökválasztásnál és alakulásnál kitör az obstrukció és bekövetkezik a fősztatás.

— **Szakértekezlet az igazságügyminiszteriumban.** Az igazságügyminiszteriumban tegnap fejeztettek be a tanácskozások, melynek tárgyát a telekkönyvi betét szerkesztés és a földadó-kataszter — illetőleg a birtokállapot közötti összhang fenntartása érdekében teendő intézkedések megbeszélése képezte. A szakértekezlet a tárgysorozat hét pontjának megvitatásával számos érdekes megállapodásra jutott. A szakértekezlet tanácskozásait Plósz Sándor dr. államtitkár vezette: mint tagok részt vettek: Süteő Rudolf dr. kuriai bíró, Imling Konrad dr. kir. táblai tanácselnök, Baross Gyula dr. és Dévai Ignác dr. törvényszéki bírák, Nedeczki Jenő telekkönyvvezető — az igazságügyi kormányzat részéről: Benkő Gyula min. titkár, Lukács Sándor pénzügyi tanácsos, Funk Gyula pénzügyi titkár, Hafranek Vendel központi felmérési felügyelő, Szikszay Elek és Antalfy Andor felmérési felügyelők — a pénzügyi kormányzat részéről: Bakos János osztálytanácsos és Garancsi Mihály min. titkár, a közmunkatanács részéről: Toldy József tiszti főügyész Budapest fő- és székváros részéről: Fekete Márton titkár a Tiszavölgyi vízszabályozási érdekelttség képviselőjében és Horváth Ferenc fővárosi mérnök.

években csaknem naponként közölt tőle croquisokat, humoros rajzokat, átvevén a szegedi lapokból. Vérsesi Arnold e lap akkori felelős szerkesztője gyakran mondogatta, hogy Tömörkény, ha el nem kalózik a legkiválóbb magyar írók közé küzdi fel magát.

Mikor elvitték katonának Boszniába, debreczeni barátai mélyen sajnálták és azt hitték, most már elveszett egészen az irodalom számára, mert a három évi katonáskodás keservei elpusztították benne a költő és az író vénáját. De nem így történt. 1890-ben, mikor Tömörkény kitöltötte a három esztendő, leült egy sarokban a Szegedi Napló szerkesztőségében és bár éveken át toll sem volt kezében, írni kezdett. És amiket írt, egyszerre ismertté tették nevét és feléje irányították az irodalom, a sajtó és az olvasó közönség figyelmét. Azóta mohón olvassák elbeszéléseit, melyek a fővárosi és a vidéki lapokban jelennek meg s amelyekből egy kötet teksczik most előttünk.

Mik az ő hatásának titkai? Az, hogy a való életet rajzolja megragadó hűséggel, amellet olyan művészettel, melyről látszik az alkotó tehetség hatalmas ereje is. Ha régebben írt volna, regényeket olvasnánk tőle, de most a kisebb elbeszélés a divat és ő ilyet ír. Paraszt alakokat mutat be ma, mikor a társadalmi áramlatok a nép felé terelik a figyelmet. Nemesak az látszik ki írásaiból, hogy ő szereti a népet, hanem meg is tudja sze-

Országgyűlés.

Budapest, február 25.

Még tíz óra tájban egyetlen magános hosszú fekete kabát bolyongott a folyosón. A hosszú fekete kabátban Olay Lajos tartózkodott, a ki ma a Mócsy szerepét töltötte be: az első szónok hálátlan tisztére vállalkozott. A saját pártjából se hallgatták tizen; a mi egyébként egyre megy, mert Olay Lajos a legsajátosabb szónok. Mikor lassan beszél, nem lehet hallani, mikor hangosan beszél, nem lehet megérteni, úgy összefolyik a hangja. Erdély Sándor igazságügyminiszternek ugyancsak figyelni kellett, hogy valamit hallhasson belőle.

... Megelőzőleg két új ember vonult be a Házba. Az egyik csak a mandátumot küldte be egyelőre: Lázár György, a szegedi képviselő; a másik, aki személyesen jött, Roszival kanonok, a várnai követ. Erős növésű, deresedő fejű, markáns arcu, szimpátiikus pap. A pártönkivüliek mezején a szászok mögé telepedett.

Olay után Erdély Sándor igazságügyminiszter állt szólásra.

Erélyes hangon, olykor csipősen utasította vissza Olay Lajosnak személyes jellegű támadásait, amelyek őt nem érinthetik. Legjobb akarata szerint, teljes buzgalommal és teljes objektivitással teljesíti kötelességét, amit elfogultság nélkül maga Olay Lajos se tagadhat. Rendre megezáfolva Olay kifogásait, s így fejezte be szavait:

— Olay ur kifogásolta az én kinevezési politikámat; a legtisztább öntudattal jelenthetem ki, hogy a kinevezésekben az igaz érdemek megérdemelt méltánylásán kívül más szempont sohase vezetett. Miniszterségem alatt több, mint háromezer kinevezést írtam alá, soha egyetlenegy se pártfogás révén. — Olay ur egyetlenegyét se nevezett ki, — de pártfogoltja már akadt...

Nagy derűtség hangzott fel. A jobboldal élénken helyeselte a miniszter határozott kijelentéseit; Olay Lajos pedig lángoló haraggal pattant fel:

— A szavaimat fogom helyreállítani! — dörögte.

Ezt a helyreállítást szörnyen haragosan eselekedte a szigetvári hős és olyan „stilusban”, hogy az elnök kénytelen volt rendreutasítani.

— Kijelentem — dörögte — hogy én az igazságügyminiszternél soha senkit se protegáltam: csak egy valaki számára kértem audienciát nála. De különben én még — nem is köszönök az igazságügyminiszter urnak!

A rettenetes kijelentéssel el is volt intézve az affér, amely után egy tudományos színvonalon álló, komoly és szakszerű beszéd következett. Neumann Armin beszélt, főként a polgári törvénykönyv kodifikálásával foglalkozva.

Rátkay László a negyvennyolcasok szépszavu poétája egy kis igazságügyi „ouverture potpourri” után a sajtószabadság és a szocializmus kérdésével foglalkozott igen lelkesen és poétikus szárnyalással. A hívek lelkesedtek és ünnepezték a dalmokukat.

Szünet után az igazságügyminiszter tüstént megfelelt Rátkaynak a sajtószabadság megsorbitására vonatkozó vádjaira.

A miniszter ismertette a szocialista igazgató sajtó üzelmait, a melyek kötelezősége teszik a kormányt a sajtótörvény idevonatkozó rendelkezéseinek szigorú végrehajtására. A sajtószabadságot semmi veszély sem fenyegeti és — noha éppen az ellenzéki kerületek köréből érkeznek leggyakrabban kérések, a melyek megszorító intézkedéseket követelnek — a kormány megfogja védeni a sajtószabadságot, épen a sajtószabadságot biztosító törvény erejével. Es e tere a kormány számít a szabadelpvűpárt támogatására.

Viharos, hosszas tetszés hangzott fel és jó időbe telt, míg a következő szónok megkezdte a beszédét.

Ez a következő szónok Apponyi Albert gróf volt.

Mindenekelőtt kijelentette a nemzeti párt vezére, hogy a sajtószabadságról kíván beszélni és tüstént utána kijelentette azt is, hogy noha a kormány intézkedéseit indokoltnak tartja, magát az intézkedést nem helyesli. Ő más eszközöket célravezetőbbeknek tartana; de ezek ismertetését azokra az időkre tartja fenn,

rettetni, pedig az igazat írja, erőneit s hibáit egyaránt, de megismerteti a magyar nép becsét. Coppée Ferencz a híres francia író 1894-ben úgy nyilatkozott Tömörkényről, mikor Malonyay Dezső fordításban felolvasta előtte „Délelőtt a koresmában” ezimű rajzot, hogy Turgenyeff óta senki sem írt oly művészettel a népről, senki sem ismeri úgy a paraszt lelkét mint Tömörkény. E nyilatkozatot közölték akkoriban a magyar hírlapok.

Igaz is, a magyar paraszt külső és belső életének egyetlen mozzanata sem kerüli el Tömörkény figyelmét. Akármint följegyez róluk olyan érdekesen, olyan formában és sajátos törölmetszett magyar humorral mondja el, hogy a jelentéktelen dolgok megnőnek. — Előtünk élnek mozognak e parasztlak. Bele látunk agyuk szövevényeibe, szívük rejtekeibe, megismerjük gondolkodás módjukat, életviszonyaikat, bajaikat, örömeiket. Ott-honosak leszünk Halbör Forgeteg János, Négyökrü Istvány, Kisguczi Illés uraimék alacsony házában barna födele alatt. Halljuk a haragszót, a mint libegve, zongve száll a mezőkön át a pusztá esőndjében. — Az eperfa alatt huzza Muha Teréz, ki nagy szép, erős ember, de akit lányának kereszteltek annak idején, hogy ne vigyék el katonának. Deveseri Istvány uram most iszik a Biczók csárdájában. Valami régi emlékezés támad föl agyában, nagyot iszik utána s rá fecskendi a szódát az asztal lábánál fekvő

Hattyu kutya fejére, ne aludjék, ha a gazdája nem alszik. Fecske farokra eszi a lepényt, a mivel Biczók uram megkínálja. Deveseri uram fél a feleségétől, mikor ingadozó léptekkel beérkezik a tanyára. „Oda maradtam... Haragszol ugy-e Viktor?” Istvány bűnbánattal lehajtja fejét. „Azért nem köll olyan nagyon évődni... Ha rágyütt kend az izire” szól Viktor, amint ebéd után a tűzhely edényeit rakja a kut mellett vízes dézsába.

Halljuk az öreg esőst, amint botúzi az ispan házából kikerült zsiros újságpapírt. Nem emlékszik már a botúkre és kénytelen elmondani a verset:

Kis igenyős, eggy puntum van fölötte;
I, i, i.
Kis igenyős gácséfarkas:
Ró, ró, ró.
Olyan, mint az asztal lába:
Iksz, iksz, iksz.
Lefelé szára, jobbrul a pofája:
Pö, pö, pö.

Pusztai kritikát mond a lapról: „Nem igaz ám ebből egy szó sem” — véli a pipa mellől.

Látjuk a szárnyékember eredetien klasszikus alakját, amint a szárnyék enyhelyében ül és kanalakat farag szép hártos akáczrudakból. Látjuk Kabókét a Piros lányokkal, a mint Venéziát nézdegélik a panorámában, szörnyen örö-

a mikor a Ház és a közönség az ő nézete szerint alkalmasabb lesz nagyobb feladatok teljesítésére és megsértésére. (Vajjon a szocialista izgatók is várni fognak-e addig, a míg a nemes gróf ezt az időt elérkezettnek látja?)

Beszédében különben a nemzeti párt vezére az ideiglenes törvények életbeléptetése mellett foglalt állást és kivételes intézkedéseket követelt.

Két órákor lett vége a nemes gróf beszédének, mely után a Ház feloszlott.

Az igazságügyi budget.

Debreczen, február 26.

A Bánffy-kabinetben azoknak a minisztereknek, kiket az ellenzék legtöbbet támad, de leginkább félreismer, egyike Erdély Sándor igazságügyi miniszter, kinek költségelirányzatát ép most tárgyalja a képviselőház. E sok támadás kezdő oka a törvényhozásnak az igazságügyminiszter által javaslatba hozott intézkedéseiben, különösen a híres 16. §-ban van mely szerint többé nem minden sajtóügy tartozik az esküdtszék elé, hanem a megsértett magánbecsület a rendes bíró előtt kereshet elégtételt. Olyan rendelkezés ez, mely a világ minden törvénykönyvébe kiesikarta a beboacsátatást és melyet épen a lovagias magyar államban lehetett nehezen keresztülvinni, talán épen azért, mert lovagias nemzet vagyunk, mely a vett sértésért fegyverrel vesz elégtételt s nem erőszakolja a bíróság vagy az esküdtek előtt az ítéletet.

De azóta megtörték az igazságügyi miniszter ellenfelei is, mert belátták, hogy Erdély Sándor találékony és alkotni szerető férfi, a ki mindama nagy törvényhozói és törvényszerkesztői sikerek után, melyek nevéhez fűződnek, még sokkal nagyobb feladatot tűzött maga elé: az általános polgári törvénykönyv megszerkesztését.

vén, hogy végre látják a Venédiget, melyet apróra ösmernek már az ő világtalan katona apjuk elbeszéléséből. A népet oly hamisíthatatlan naivságában mutatja be e történetben, hogy akövetkező „Vallatás” ezimű elbeszélésben Halbör Förgeteg „Jánosra, a ki valamely bűnben találtatott birkák irányában, csak úgy tekintünk, mint az olyan emberre, a ki ha öreg fejtel is, de gyermek lélekkel hibázott s ninesen benne eredendő bűn.

Felejthetetlen kép a „Bucsu a homokon”, mikor összegyűl a tanya népe, hogy egy negyedére kivége köteles részét az áhitatból. A fák alatt öreges emberek mozognak, valamint sötét ruhájú, időses asszonyok is elhallgatják a misét, amit a természetes barát mond. Az ájtatóság végén a csikólegelőnek hagyott téren megindul a táncz, melyhez a pusztai magyar népe szolgáltatja a bandát.

Mesterien rajzol egy tanyai misantropot, Imre bácsi, egy tanyai kocsis személyében, aki egész életét a Kesely mellett tölti és ha emberrel találkozik csak a legszükségesebbet beszéli.

És több ilyen alakot mutat be, mesteri, jellemző jeleneteket fest. Nyelve egyformán zamatos, gondos az egész kötetben át, igazi gyönyörűséggel olvastam el a Tömörkény könyvét s ajánlom mindenkinek a figyelmébe.

Ujvári Géza.

Az igazságügyi miniszter által e célra szervezett külön szerkesztő bizottság kitűnően bevált s jogosultnak látszik a remény, hogy polgári törvénykönyv első tervezete sokkal rövidebb idő alatt készen lesz, mint hasonló alkotásoknál a külföldön eddig történt. Látszik, hogy Erdély a szerkesztő bizottságba olyan férfiakat választott, a kik hivatva vannak e nehéz mű megalkotására és a magyar jogászvilág legjobbjai közé tartoznak.

Erdély Sándor igazságügyminiszter, ki mint bíró, gazdag tapasztalatokat gyűjtött és az általános polgári törvénykönyv tervezete felett folyó tanácskozásoknál a maga igazi elemében érzi magát, szerencsés arányban tudja az elméletet a gyakorlattal vegyíteni és e körülménynek kell tulajdonítani, ha az ő vezetése alatt minden felmerülő jogi kérdést elméleti és gyakorlati szempontból megvitatnak.

A bűnvádi perrendtartásra vonatkozó törvényhozás befejezése s az esküdtszék reformja által halhatatlan érdemeket szerzett magának Erdély a magyar igazságügy körül, de ha az általános polgári törvénykönyv létesítése sikerül neki, ez a magyar igazságszolgáltatásban olyan korszakalkotó mű lesz, amelyhez foghatót a civilizáció élén haladó államok is csak felvilágosodottabb és legelőrehaladottabb koraikban voltak képesek véghez vinni.

A bírói ítélet és a bírói kar soha sem volt függetlenebb, mint most; a fogházügy soha sem volt rendezettebb és humánosabb mint Erdély alatt és minden, ami az ő tárczájával összekötetésben van, folyton fejlődik és erősödik. A legesekélyebb, a legjelentéktelenebb dolog sem kerül el a miniszter szakértő tekintetét, úgyhogy bátran merjük állítani, hogy Erdély szilárd alapot adott a magyar igazság szolgáltatásnak s megszerezte és biztosította számára a belföld nagyrabecsülését és a külföld soká nélkülözött elismerését.

Es az igazságügy miniszter elleneseinek, akarják vagy sem, el kell ismerniök ezeket az elért nagy sikereket s kénytelenek lesznek arra szorítkozni, hogy csak politikai ellenfelei legyenek a miniszternek. Ám de nem politikai sikerek azok, melyekre Erdély törekszik és a talaj, melyen ő áll, nem a politikai szenvedély és a politikai becsvágy; az igazságszolgáltatás terén pedig nincs mit tartania ellenfeleitől, nincs mit félnie ellenségeitől, mert egész Magyarország tudja, hogy Erdély személyében a magyar jogászság egyik legnagyobb disze, leghivatottabb és legképesebb képviselője intézi a magyar igazságügyi tárczát.

Baptisták az Alföldön.

— A Debreczeni Ellenőr eredeti közleménye. —

Debreczen, február 26.

Mintahogy minden dologból hasznót huznak manapság, akadnak szép számmal, akik a lelkiismereti szabadságot is kihasználják. Ennek a szép szabadságnak az örve alatt új szektákat terjesztenek az Alföldön és a régibb felekezetektől elhódítják a szegény embereket.

Vannak már bőségesen az Alföldön nazarénusok, baptisták és egy helyütt: Balmaz-Ujvároson felekezetnélküliek is.

A baptisták két folyóiratot tartanak fent. *Békehárnók*, megjelen két hetenkint pénteken. Felelős szerkesztők Udvarnoki András és Csopják Attila. Másik a *Vasárnapi Tanító* havi folyóirat, vasárnapi iskolák és családok számára. Mindkét lap több ezer példányban jelen meg és osztatik szét a földművelő munkás és kis iparos között.

A baptisták felekezete egészen máskép van szervezve, mint a nazarénusoké. Míg a nazarénus hitet csak élemedett korában veheti föl a megtért, addig baptistának már fölesaphat kis gyermek korában, ha ugyan a biblia-jecekkre szorgalmasan eljár és az aranymondásokat kellőkép megtanulta. És úgy látszik a nép egy töredéke szívesen engedi, hogy a gyermekeiket a kopott apostolok bibliai oktatásokban részesítsék. Ennek bizonyosságául szolgáljon, hogy Debreczen környékén a következő helyeken van baptista imaház: Hajdu-Böszörmény, Hajdu-Hadház, Hajdu-Sámson, Hajdu-Nánás, Berettyó-Ujfalu, Búd-Szent-Mihály, Bihar-Dereeske, Karezag, Kunhegyes, Mező-Tur, Bagamér (legutóbb szocialista zendülések miatt országosan emlegették); Bihar-Püspöki, Érkörtvélyes, Székelyhid.

Tudomásom van róla, hogy a felsorolt helyeken kívül még negyven-nyolcvanöt baptista gyülekezet van az ország külön-külön vidékén. Így nagyobb városokban is, mint Aradon, Nagyváradon, Zomborban, Váczott S.-A.-Ujhelyen stb.

A templomokat kisebb alapítványokból és gyűjtésekből építik. A magyar baptista gyülekezetek templom építésére Amerikából és Angliából is kapnak segílyt. Amerikában állítólag, több millió baptista van, akiknek a vezetői rendkívül agilitással dolgoznak nemesak Európa valamennyi államában, de a világ minden részében, ahol keresztények élnek. De akad olyan magyar gyülekezet is, amelynek zsidó megtérte is van.

Mult vasárnap, amint a debreczeni piacon álldogállok a gubás emberek között és hallgatom a beszédjüket, összekadtam egy kis szurtos öreg emberrel. Szinehagyott, hosszú télikabát lötyögött a sovány testéről. Kissé esett vállu, görbe hátú ember; szeplős, sovány arczán ritkás szakál, olyan kopott, olyan szintelen, mint a téli felöltője.

Azt mondták ez Mirkó András uram, baptista térítő, aki némi magyarázatok sorjában „kéván érteményezni”, nem azért, hogy „elbermónikázza az időmet, de hogy némely állapotok miatt szakszerű támogatásom” kikerje.

— Az ur, mint hallám, szereti a hívő embereket, de zúgolódik a fegyvertelenek ellen.

Ráhagytam.

— Akkor az ur nem nazarénus, hanem az egyedüli keresztényi hiten van, amelyiket mi vallunk.

Mélyen főlshajtottam annak jeléül, hogy bennem küzd a lélek.

Egyszerre tisztába jutottam két dologgal. Mirkó uram eszmadia és az azért ezifrázza úgy a szavakat; másodsor: azt hiszi, hogy én nazarénus vagyok és legforróbb vágyam volna fölesapni baptistának.

Elmentem Mirkó urammal a baptista imaházba: pacsirta uteza 248. számú házba. Berenával kerített telek végében van ez a ház. A pitvaron át jutunk az imádkozó szobába. A három lábu kerek pléh kályhában tűz pattogott. Nehány karatlan fehér lóca, mint a nazarénus imaházban. Közepén asztal tele imakönyvvel és zsoltárral.

Mirkó ur leborult a földre és két perczig térdelt, s mi közben két tenyerével elrejtette arczát, majd fölemelkedvén, így szólt:

— Ezen lelket hoztam, Uram, hogy néked ajánljam.

Megköszöntem az ajánlatot meleg kézszerítással.

Mirkó ur ezután így szólt:

— Testvér, akarsz-e némi próbát tenni?

— Akarok.

— Némi nyomtatványra volna szükségünk.

— Milyen nyomtatványra?

Mirkó ur piszkos, gyűrött papirost vont elő a zsebéből, a melyről néhány intelmet olvastam el.

„Inni, kártyázni, káromkodni nem szabad.

„Te és a te házad népe tisztelje az Urat.

„Számolj el az Urnak vétkeidről, hogy megtisztulhass és boldogságban teljenek el a te napjaid.

„Szeretettel elvárunk téged a pacsirta utca 248. számú házba.

— Ezt kellene kiosztani magyarázta Mirkó uram.

— Minek?

— Szét akarom osztani azok között, a kik még tisztátalanságban fetrengenek.

— Jó gondolat.

— Ugy-e, jó gondolat?

— De aztán mit csinál annyi emberrel?

Mirkó uram diadallal nézett rám:

— Megtérítem őket.

— Hát én most itt vagyok, térítsen meg engem.

— Nem mén az olyan hamarosan. A pokol tüzeit előbb a hit harmataival kell langyítani. Vállalja?

A vállamat vonogattam, hogy nem tudom, majd meglátom. Mert nagy sor a hit. Tisztelem Lepsényi főtisztelendő uramat képviselőt, lapszerkesztőt és papot, és tisztelem Otótt István nazarénus apostolt Szegedről. — Mindketten derék emberek. Valamint Mirkó uram is igen derék ember. És annyi derék istenfelő apostoli férfiu mutatkozik e korban, hogy az ember igazán nem tudja, hogy kihez csatlakozzék. Kimondtam a szentenciát.

— Mirkó uram, határoztam. Én önmagamhoz csatlakozom.

A baptista térítő arcán boldog mosoly virított. Ismét bizalmasodni kezdett:

— Kedves testvér, hiszen akkor baptista vagy.

Es nyujtotta felém a kinyomtatandó papirost. Nem fogadtam el.

Mindazonáltal ott maradtam egész délután. Kettőtől-káromig gyerekeket oktattak vallásra. — Háromtól-négyig Sion dalokat énekeltek. Négy óratáiban mindenki négykézlábra ereszkedett a földre. Most már el akartam szólni, de beszorultam a sarokba és nem mozdulhattam.

Egy leány imát mondott. Majd hosszabb beszédet „a szegény szolgáló leányról, ki elparádézza ifjuságát, nem tudván mi az a becület, mi az egészség mi az a takarékoság.”

A nők közül többen könnyeket morzsolgattak az arcukon. Egy vén asszony bólingatott és azt mondta:

— Ugy van, ugy van.

Uriel.

SZINHÁZ.

Gésák.

Tegnap ötödször került színre ez a kedves zenéjü énekes játék. Az estének *L. Komáromy* Mariska fellépte ünnepi szint kölcsönzött és ezen hangulat töltötte be a nézőteret, sajnos, hogy ami színészeink nagyon is hétköznapiasan vették dolgot és a tengerész tiszték, úgy mint a négy gésa is egyes áriákat már elfelejtettek és csak a második számban produkálták azt a szabatoságot, amelyet náluk az első négy előadás alkalmával oly örömmel konstatáltunk. A harmadik felvonásban az angol társaság teljes fleg-

mával akkorát késett, hogy a közönség azt hihette, — hogy át mentek az Angol királynéhoz tisztelegni. — *Komáromy* Mariska Mimózát pompásan énekelte, legnagyobb hatást ért el azon énekszámával, a mely a darabban bent sines, és a melyben az első felvonás végén tündököltette énektudásának gyönyörűségét és magas kiváló iskoláján alapuló énekművészetének gyönyörűségeit, úgy ezen mint a többi énekszámait a szép számu közönség kitünő lelkesedéssel tapsolta és mindegyiket megismételtette mit a művésznek szokott kedvességével megis cselekedett. *Serfözy* Zseni Mollt az előző előadásokhoz hasonló sikerrel játszotta és énekelte s ő is rászolgált a kiérdemelt tapsokra. Különös jó kedvben volt Fenyéri, és ennek kifolyása volt, hogy a márk szerepéből valóságos cabinet-alakot állított elénk, Békessy mintha nem lett volna oly jó hangulatban mint egyébkor, mindamelllett az előadás jó részéből őt is illeti az elismerés. Vidort is megdicsérenénk, ha nem lett volna az ügyelővel együtt késő compániában.

* **Somló Emma vendégszereplése.** A most következő hétnek igen érdekes művészi eseménye: *Somló* Emma, a Magyar Színház bájosa, fiatal művésznőjének vendégszereplése. A debreczeni származásu ifju művésznő, mióta nem láttuk a debreczeni színpadon, sokat fejlődött a pályáján. Nagy sikereinek híret örömmel olvasták a szülővárosban, ahova most hirrel, dicsőséggel tér vissza. Játékaróla magyar kritika legkiválóbbjai, mint: *Beóthy* Zsolt, *Bródy* Sándor és *Keszler* József, tárczákat írtak. *Somló* Emma szerdán kezdi meg vendégszereplését. Négyyszer lép föl egymásután. A darabokat illetőleg, a melyekben játszik, még nem állapodtak meg az igazgatóval.

TÁVIRATOK.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

A lefotografált szoczialisták.

Budapest, február 26. A rendőrség tudvalevőleg több szoczialista vezért karhatalommal lefotografált. Az illetők most ügyvédjük útján hivatalos hatalommal való visszaélés miatt büntető panaszt emeltek a rendőrség ellen.

NAPI HIREK.

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt *Simonffy* Imre polgármester elnöklése alatt teljes tanácsülés volt, amelyen megállapították *Telegdy* K. László-féle színmű jutalmazásra tett alapítvány oklevelét. Az alapító oklevelet jóváhagyás végett felküldik a belügyminiszterhez. A tanács elhatározta továbbá, hogy a város szabályrendeleteit kinyomtatja.

— **Felolvasó estély.** A Csokonai-kör február havi felolvasó ülését tegnap d. u. 5 órakor kezdődőleg tartotta meg a városháza tanácstermében, melyen nagyszámu, leginkább hölgyközönség volt jelen. Első felolvasó dr. *Rózsa* Mór volt, ki az egészség megóvása s a betegségek különbféle nemei és gyógyszereiről tartott igen ügyes, talpraesett felolvasást. Ot percz szünet mulva *Erdőssy* Matild, kit tisztelői szép virágcsokorral üdvözöltek, ült a zongorához s remek játékával óriási tapsot aratott. Ismételt kiváncsalmra több szép magyar dalt is játszott nagy virtuozitással. Az utolsó felolvasó *Zivuska* Andor volt, ki „Az agglegény clubb titkára” ezimen olvasott fel egy igen csinos palétával megírt elbeszélést. — Jónak látnók más alkalommal, ha felolvasásul rövidebb dolgokat venne fel programjába a kör, mert ilyen hosszú felolvasások bármily jók is különben, nagyon kifárasztják a hallgató közönséget és az ülést

csak unalmassá teszik épen a buzgó felolvasók hátrányára. *Zalai* Márk felolvasása az idő előrehaladottsága miatt a következő alkalomra maradt.

— **Debreczeni hölgy kitüntetése Párisban.** A francia hivatalos lap után közlik a budapesti lapok: hogy *Mandel* Teréznek a párisi „La Presse” előkelő politikai napilap belső munkatársának az irodalom terén szerzett érdemei elismerésül a közoktatási kormány az „Officier de l'Académie” pálmáját adományozta. A kitüntetett ifju hölgy *Debreczenből* származott el családjával Párisba 18 évvel ezelőtt. A szini pályára készült és miután a párisi Conservatoireban tanulmányait bevégezte, a Cluny színház drámai színésznője lett. Pár év előtt megvált a szini pályától és hírlapírásnak szentelte magát, a mely pályáján hivatottan működik. Francia író nő léteire debreczeni nagyszámu rokonaival a legfolyékonyabb magyar nyelven levelez.

— **A Petőfi-dalkör.** E dalkör rendező bizottsága legközelebb ülést tart, hogy véglegesen megállapítsa a márczius 15-iki ünnepély műsorát. Rendes tagokul beléptek: *Csáthy* Ferencz kereskedő, *Hegedűs* István építész, *Mázló* József, dr. *Kola* János orsz. gyűl. képviselő, dr. *Király* Ferencz orsz. gyűl. képviselő, özv. *Medgyessy* Sándorné, *Medgyessy* Károly, *Nemes* Ferencz, *Pósalaki* Mihály, *Aizmann* József polg. biztos, özv. *Hüse* Gáborné, özv. *Halász* Imréné, özv. *Storobek* Gusztávné, *Riekl* Antal, özv. *Weszprémy* Istvánné. Felkérjük városunk hazafias közönségét, hogy ne vonja meg ezen ifju dalkörtől ezután sem pártfogását. Esetleges belépést elfogad Nagy Ferencz pénztárnok (városház kiadóhivatal). A vacsorajegyek 1 frtért még mindég haphatók *Mendelovits* Lajos, *Leidenfrost* Gy. és *Csáthy* Ferencz urak üzletében és az Arany-Bika szálloda irodájában.

— **A kereskedő társulat gyűlése.** A debreczeni kereskedő társulat, amely még 1715-ben alakult meg és azóta egyik nagyfotosságu tényezője a debreczeni életnek, márczius 6-án tartja évi rendező közgyűlését, amelyről a meghívó értesít: A Debreczeni Kereskedő-Társulat folyó évi márczius hó 6-án, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor, a társulati ház dísztermében közgyűlést tart, melyre a társulat tagjai tisztelettel meghívattak. Debreczen, 1898. február hó 24-én. A választmány.

Tárgysorozat:

1. A választmány jelentésének és zárszámadásának, valamint a számvizsgálók jelentésének előterjesztése a 1897—1898. évekro vonatkozólag.
2. A jelentés és a megvizsgált számadások elfogadása feletti határozat s a felmentvény megadása.
3. A választmány összes intézkedéseinek jóváhagyása.
4. A kórház vagyona feletti intézkedés.
5. Elszegényedett társulati tagok részére segélyalaprak, illetve menházak létesítése.
6. Alapszabályok módosításának kérdése.
7. Elnöki- és netaláni egyébb indítványok.
8. Az elnökségnek, választmányoknak és három számvizsgáló tagnak megválasztása.

— **Siremlék Domokos Lajosnak.** A debreczeni lelkes jogakadémiai ifjuság körében, ahol a mult héten ünnepelték *Domokos* Lajos mult századbeli főbíró emléket, az az igazán nemes terv merült fel, hogy Debreczen e nagy nevü fiaraladozó hamvai fölé márvány oszlop emeltesék. A debreczeni hálás közönség bizonynyal kész szívvel csatlakozik e kegyeletes mozgalomhoz.

— **Köszönet nyilvánítás.** A takaréki hitelintézet igazgatóságának az izr. elemi iskola pénztára javára adományozott 5 frtért hálás köszönetét nyilvánítja az iskolaszék elnöksége. *Popper* Már dr. elnök, *Darvas* Izidor pénztáros.

— **Adományok a népkonyhára.** A népkonyha czéljaira e héten a következő adományok folytak be: Rösszler Richárdné 3 frt, Csák Amália 3 frt, Hatvan külvárosi népkönyháza gyűjt 3 frt, Bethlendy Endréné 2 frt, Horváth Pálné 2 frt, Kis András (tanító) 1 frt, Szabó Lajosné 1 frt, Nagy Ferenczné 1 frt, Rózsa Sándor 1 frt, özv. Szőke Jánosné 1 frt, Kis István 1 zsák krumpli és 6 liter paszuly.

— **Talált pénz a vonaton.** A debreczeni állomáson a Mármaros-Szigetre induló személyvonaton az éjjel egy kalauz 1400 frtot talált. Az eset a következő: Éjjel 2 óra 42 perczkor robogott a bpesti személyvonat a debreczeni állomás udvarára. Ez a vonat éjjel 3 órakor indul Mármaros-Szigetre. — A vonat itt eserült személyzetet. — Az új személyzet a vonatra ülven, a kalauzok a szabályzatuk szerint bejáráják a kocsiakat. Az egyik kocsi fülkéjében Nagy Dániel kalauz duzzadt pénztárczát talált, amelyben egy darab ezres, két darab százas és husz darab tizes volt. A fülkében egy ur horokolt, a kit felköltött és megkérdezte, hogy nem vesztett-e el valamit s mivel az utas azt mondta, hogy mindene meg van, a kalauz az 1400 frttal terhelt tárczát átadta az állomásfőnöknek. Félóra mulva lelkendezve jött egy vigécz, aki Grünbaum Ignácznak mutatkozott be és a legkétségbeesettebb állapotban panaszkolta, hogy 1400 frtot elveszített és ha a pénz nem kerülne elő ő elveszett ember. Az állomásfőnök nyugodtságra intette s mivel Grünbaum bebizonyította, hogy csakugyan ő vesztette el az 1400 frtot, az állomásfőnök kijelentette, hogy a pénz megvan, egy teljesen szegény ember, egy éjjel-nappal robotoló vasuti kalauz Nagy Dániel találta meg. — Grünbaum boldogan vágta zsebre a pénzt, a melyet előbb gondosan megolvastott. Aztán odalépett a kalauzhoz:

— No én magát most megjutalmazom.

Ezzel kivette a tárczát és kivágott a kalauznak 1, mondd egy forintot.

A kalauz még mellé tett két forintot, aztán a három ezüst tallért bedobta az E. M. K. E. perselyébe. Grünbaum ur aztán elrohant, az állomásfőnök pedig kezét szoritott az egyszerű, becsületes emberrel, a ki úgy becsületesége, mint férfias föllépése által érdemessé tette magát a rokonszenvre.

— **Megégett gyermek.** A szülői gondatlanságnak ismét meg van az áldozata. Felső-Józsán megégett egy kis leánygyermek. Vincze Margit 3 éves leánykát szülői távollétökben nagyanyja gondozására bízták. Az öreg asszony nem ügyelt fel kellőleg a gyermekre, egyedül hagyta s mire visszatért hozzá, a gyermek már halott volt. A vizsgálóbíró részéről tegnap kiment Felső-Józsára Harsányi Gusztáv vizsgálóbíró és dr. Issó János törv. orvos a vizsgálat megejtése végett. Ezideig még nem tudták kideríteni, hogyan égett meg a kis leány. A vizsgálat tovább foly.

— **Életunt kis tolvaj.** A Kossuth-utca végén Czeglédy Józsefné fűszerkereskedésében kellemetlen fölfedezésre jutottak, hogy az inas apró lopásokat követ el. A kis tolvaj a büntetéstől félve bezárkózott a pinczébe és öngyilkosságot kísérelt meg. Fölakasztotta magát egy nagy szögére. De a halál helyett a segéd tört rá s így jelentéktelen horzsoláson kívül egyéb baja sem esett.

— **Bűnügyi végtárgyalások.** A debreczeni törvényszék büntető tanácsa a jövő hét folyamán a következő bűnügyekben tart végtárgyalást:

Hétfőn: Barna Márton s társai ellen személyes szabadság megsértése miatt;

Adányi Károly s társai ellen vallás elleni vétségért;

Szűts Imre ellen vétkes bukásért.

Szerdén: Csapó Ferenc s társai ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért; Nadasdi István s társai ellen lopás büntetéseért;

Lusztig Gyula s társa ellen vétkes bukásért.

Csütörtökön: Sain Sándor ellen súlyos testisértés büntetéseért;

Molnár István s társa ellen lopás büntetéseért.

Ugyanezen a napon másod- és harmadfoku ítéletkihirdetések is lesznek.

Pénteken: Babotán Nagy István ellen lopás büntetéseért;

T. Nagy Gábor s társai ellen lopás vétségéért;

Jenes Sándor ellen hatóság elleni erőszak büntetéseért;

Sain Ferenc ellen halált okozó súlyos testi sértésért.

— **A pinczeregylet közgyűlése.** A debreczeni pinczér-betegségélyező-egylet tegnap éjjel tartotta közgyűlését Kovács Dezső elnöke alatt, a tagok rendkívüli érdeklődése mellett az „Angol Királynő” szálloda éttermében. Vetéssy Béla titkár olvasta fel az évi jelentését, melyből megtudjuk, hogy a fiatal egyesület gondos és szakszerű vezetés mellett mennyire megfelel feladatának s míg egyrésze a betegségűs kerületi pénztáraknak csaknem a tönk szélére jutott, addig a pinczerek betegségűs egyesülete megfelel feladatának s virágzik. A pénztárnok s felülvizsgáló bizottság jelentéseinek felolvasása után a közgyűlés a pénztárnoknak, valamint a felügyelő bizottság tagjainak a felmentvényt megadta. A titkár javaslatára a közgyűlés Rózsa Mór dr. egyleti orvosnak, Privitzer József pénztárnoknak emnyedetlen szorgalmukért és munkásságukért, valamint Boldizsár Kálmán dr. rendőrkapitánynak, iparhatósági főnöknek az egylet iránt tanúsított jóindulatáért, jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. Ezután a megüritült tisztviselői állásokat töltötték be. Alelnöknek megválasztották Milecker Lajost. Az igazgatóságban megüritült tagsági helyekre bevalasztották: Milecker Lajos, Lévai Izsó és Kovácsics Ignác; a felügyelő bizottság tagjai lettek: Mohai Sándor, Neumann Sándor és Potyondi József; közgyűlési kiküldöttekké megválasztották: Kovácsics Ignác, Gondár Lajos, Klacsurán Károly és János Gyula. A közgyűlés három óra után ért véget.

— **Lapok elkobzása.** A belügyminiszter rendeli „Világszabadság” hangzatos szociálista újság február 18-iki és a „Népszava” című kollégájának február 19-iki száma elkobzását. Van ott még egy vidéki röpirat is, amelyre hasonló sors vár. Ez Mezőtúron jelent meg s Nyiri Elek szarvasi lakos írta. Címe: A zsarnokság ellen.

— **Leomlott tűzfal.** A Barcsay-utczában menyörgésszerű robaj rázta meg az éj esőndjét. Ebben az utczában a 2978. sz. ház tűzfala és homlokzata nagy robajjal leomlott az utca burkolatára. Emberben nem esett kár, mivel az utcán egy lélek sem járt.

— **Meglopott huszár.** Gróf Degenfeld Ottó főhadnagy huszárja kellemetlen tapasztalatra jutott ma délután, ugyanis, midőn felnyitotta tulipános ládáját, hogy gyönyörködjék összekuporgatott 16 frtjában, hát majdnem sóbálványá változott a nagy meglepetéstől, csak hiult helyét találta pénzének. De a huszár nem elégedett meg a szörnyű válóval, hanem melegebe jelentést tett a II-ik ker. rendőrkapitányságnál, hol csakhamar elfogták Vas János személyében az enyveskezü csavargót.

— **Talált pénzösszeg.** A fehér holló manapság ritkaság számba megy, de azért olykor akad egy kettő. Az az illető egyén is fehér holló számba megy az az egyén, ki ma reggel az I. ker. rendőrség előtt megjelent s egy nagyobb összeggel telt pénztárczát adott át a kapitánynak, mint talált pénzt. A nagypéterfia utcán a posta épület előtt találta a pénzzel telt erszényt s mint becsületes megtaláló beszolgáltatta a rendőrségnek. A tulajdonos jelentkezzék az I. ker. rendőrségnél, hol kellő igazolás mellett a pénz átveheti.

x **Teljes üzletfelosztás miatt** rendkívüli alkalom nyílik ékszerek, arany- és ezüst-árak, órák bámulatos olcsó beszerzésére a 30 év óta Budapesten, Kossuth Lajos-utca 17. sz. a. fennálló Benedek Gábor és Testvére ékszerész- és órácségnél. A legdivatosabb ékszerek, ezüstárak, gyertyatartók, girandolok, tálak, kávé- és tea-készletek, mind 13 próbás ezüsthől továbbá valódi svájci órák minden elfogadható áron adatnak el. Ezüst evőeszközök grammja 5 és fél kr., teljes 12 személynek való evőeszközök bortokban 150 frt és feljebb.

x **A gyermekbetegségek keletkezésének** megátlása abban rejlik, hogy a gyermek oly edzett és erős ellenálló képességet kifejthet szervezettel birjon, mely a baj csiráját fejlődni nem engedi. Különféle ezt ezéző gyógyszerkészítmények vannak forgalomban, de általános tudott dolog, hogy csak egyetlen szer létezik, mely a hozzá fűzött varakozásnak minden tekintetben megfelel: s a szer a csukamájolaj. A gyermekek a közönséges csukamájolaj bevitelétől undorodnak, s ezért nagyon hézagpótló a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek sem ize, sem kellemetlen szaga nincs s gyermekek, valamint felnőttek szívesen veszik be. Főraktár Debreczenben Örvényi Ottó, Balázs Ödön és Dr. Rottschnek, V. Emil gyógyszerész uraknál hol üvegenként 1 frtért kapható.

x **Elismert háziszser köhögés ellen.** Mindazoknak: kik meghülés folytán köhögésben, rekedtségben, nyálkásodásban, tüdőhurutban, nehéz légzésben (asthma) szenvednek, ajánljuk a valódi köhögés-hurut-theát, valamint a szintén vele használható köhögés-hurut-pórt: mely különlegességeket csak mint valódit a „Szent-György gyógyszerében” Bécsben, 5. ker. Wimmörgasse 33. kaphatni. Ezen háziszerek ezer meg ezer esetben, mint nyálkát föloldó, köhögési ingert enyhítő és rekedtséget, továbbá nehéz légzést enyhítő hatásuknál fogva a legjobb eredményt érték el. — Miután e különlegességek teljesen ártalmatlanok, tehát gyermekek is használhatják. — Olcsóságuknál fogva pedig lehetővé teszik még a legszegényebb sorsuaknak is, hogy szükség esetén megszerezhesék.

x **A konyhakerti magvak beszerzésének** ideje elérkezvén, felhívjuk a gazdaközönség figyelmét Nowotarski A. és fia magkereskedő czégre Pécsen, mint olyanra, a mely minden reklámsinálás nélkül csak a legjobb fajú, s biztos csiraképességű magvak árusítása által már 47 év óta a legjobb hírnévnek örvend. A bolgár konyhakertészek kitünő veteményei is fenti czégtől származnak s eléggé igazolják annak megbízhatóságát. Arjegyzéket ingyen és bérmentve küldenek.

x **Az 1896. évi országos kiállítás területén** volt összes zongora alig képezte negyed-részt azon készletnek, mint a melyet a Keresztély Sándor minta zongora telepe Budapest, Váci-körut 21. az (iparudvarban) tár elénk. Minekután itt a saját gyártmányok a leghirnevesebb zongorakkal, mint Ibach, Ehrbar, Paine stb. hasonlíthatók össze, nagyon természetes, hogy azokról helyesebb képet szerezhetünk magunknak, mint az említett kiállítás területén, a hol a külföldi gyártmányok nem voltak képviselve, miért is a Budapestre rándulók figyelmét különösen felhívjuk országunk ezen első gyári telepére.

x **Heiman és Halmágyi legnagyobb** női felöltők áruházában a tavaszi újdonságok dús választékban megérkeztek.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Idegesség
Fehérkór
Vérszegénység
Ideges asszony-
betegség
Étvágytalanság
Soványság
Ideggyengeség
(Neurasthenia)
Hattyu-gyógyszertár
Schwanen-Apotheke,
Frankfurt a. M.

és általában mindenféle gyengeség, mely szellemi vagy testi túlfáradtság által származott, vagy a mely egy súlyos betegségnek, csónka emészthetőségnek és hiányos táplálkozásnak a következménye legbiztosabban „Regeneratio” pilulám használásával elhárítatik.
Ára 2 fct.
(Mindenképp törv. védve)

Csak fiatal embereket

Érdekelhet tudni, hogy a párisi Dr. BOITON

Injectio Orientál

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégebbi bántalmakat is, főlegesteg tehát santal olaj vagy copaiva balzsammal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszer-tára Budapest, V., Nagykorona-s. 23. (Széchenyi-ter sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszer-tárban.

Postai megrendések czíme:

Zoltán gyógyszer-tár Budapest.

Hirdetmény.

A szakolyi ev. ref. egyház tanácsa 1896. évi márczius hó 15-én kelt 1. számú határozatával a templom és torony kijavítását; illetőleg a templom egy részének újonnan leendő építését elhatározta.

A fentemlített munkálat fogantatásának biztosítása céljából az 1898. évi márczius hó 20. napjának, d. e. 8 órájára a szakolyi ev. ref. egyház hivatali helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettek.

A versenyezni óhajtok felhívának, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat márczius hó 15-ik napjának d. e. 8 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább is beadják; mivel a későbbben érkezettek figyelembe vételni nem fognak.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó részletes feltételek a nevezett ev. ref. lelkészi hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Szakoly, 1898. febr. 22.

a. p. Balkány.

Bakos Pál,
ev. ref. lelkész.

Meghívás.

A debreczeni ipar- és kereskedelmi-bank XXXI-ik rendes közgyűlését

1898. márczius 6-án délelőtt 10 órakor tartandja Debreczenben az intézet saját helyiségében, melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghívottnak, oly figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok 28-ik cikkének rendelete szerint részvényeiket a közgyűlés előtt 5 nappal az intézeti pénztárnál le kell tenniük.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1897. évről.
 2. Az 1897. évi számadatok és mérleg s ezzel kapcsolatban a felügyelő-bizottsági jelentés előterjesztése után a mérleg megállapítása és a nyereség feletti intézkedés, végre az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása feletti határozat.
 3. Az alapszabályok 34-ik cikké értelmében a sorrendben kilépő két igazgatósági tag helyének három évre való betöltése.
 4. A felügyelő-bizottság nindhárom tagjának három évre megválasztása.
 5. Az alapszabályok megváltoztatása.
- Az évi jelentés és mérleg a közgyűlést megelőző 8 nap alatt a bank helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

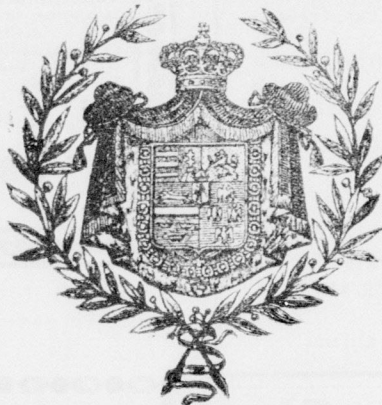
Kelt Debreczen, 1898. február 14-én tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

Kitüntetések:

Lipcei szakács
mű kiállítás 1887.
I. o. bronzérem.

Hanoveri szakács
mű kiállítás 1891.
ezüst érem.

Berlin 1878.
arany érem.

Pécs általános
kiállítás 1888.
legnagyobb kitün-
tetés állami
ezüst érem.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a kiváló finom gyártmányu

Oroszy Dessert Confekt czukorkák

melyek kitűnőségük folytán ugy Magyarország nagyobb városaiban mint külföldön, nevezetesen Berlin, Drezda, Manheim, Augsburg, Baden-Baden, stb. városok első csemege üzleteibe és czukrászdáiba szállítatnak,

Debreczenben egyedül

Csanak József ur

csemege üzletében kapható.

Teljes tisztelettel **Oroszy Sándor**

udvari czukrász Pécssett.

☛ SÜTEMÉNY KÜLÖNLEGESSÉGEK. ☛